

РЕЦЕНЗИЯ

От Професор д-р Марияна Стойчева Въртигова, дмн

Ръководител Катедра по инфекциозни болести, паразитология и
тропическа медицина, МУ Пловдив

на Дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

на д-р Илиян Тодоров Тодоров, асистент в Катедра по инфекциозни
болести, паразитология и дерматовенерология , МФ, МУ Варна

Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. медицина

Докторска програма – инфекциозни болести

Форма на докторантурата – самостоятелна подготовка

Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология ,
МФ, МУ Варна

Тема: Промени в серумния амилоид А протеин при някои инфекциозни
заболявания с вирусна етиология

Научни ръководители: Професор, д-р Маргарита Господинова, дм

Доцент, д-р Яна Бочева, дм

Общо представяне на документите

Предоставеният ми **комплект документи** на електронен носител
включва 14 компонента, в пълно съответствие с изискванията на ЗРАСРБ,
ППЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна

1. Дисертационен труд.
2. Автореферат.

3. Творческа автобиография.
4. Диплом за магистър – нотариално заверено копие.
5. Свидетелство за призната специалност
6. Заповед за зачисляване
7. Протокол от проведен докторантски минимум по специалността
8. Списък на публикациите свързани с темата на дисертационния труд.
9. Копия на публикациите по темата на дисертационния труд.
10. Протокол от проведения катедрен съвет за готовност за защита.
11. Декларация за достоверност
12. Декларация за оригиналност
13. Други документи, свързани с хода на процедурата.
14. Дисертационен труд и Автореферат – на хартиен носител

Анализ на кариерния профил на кандидата

Д-р Илиян Тодоров Тодоров е възпитаник на Природо-математическа гимназия „Академик Иван Гюзелев“, гр Габрово, специалност биология.

Завършва МУ Варна и през 2012 г. се дипломира с квалификационна степен *Магистър по медицина (Диплома серия МУВ, № 001423, регистрационен № 001859/2012)*

През 2013г започва работа като лекар-специализант в Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св Марина“ Варна, а след успешен конкурс е назначен за асистент в Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ Варна. През 2017г е зачислен за докторант по специалността инфекциозни болести, в самостоятелна форма на обучение в Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ Варна (Заповед на Ректора № Р-109-364, 23.10.2017г).

Придобита специалност: инфекциозни болести (МУВ-2017г №3835, регистрационен №021003/07.06.2017).

От 2013 г. и до сега работи в Клиника по инфекциозни болести, а от 2017 и в Катедрата по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ, Варна.

Д-р Илиян Тодоров участва в обучението на студенти по медицина, стажант-лекари и специалисти по медицински грижи на български и английски език. Активно участва в научната дейност на Катедрата.

Д-р Илиян Тодоров Тодоров владее писмено и говоримо руски и английски езици. Членува в научното дружество по инфекциозни болести, БЛС, СУБ. Има много добра компютърна грамотност.

Предоставеният ми дисертационен труд е посветен на важен проблем с голяма клинична стойност и възможност за директно практическо приложение на серумния амилоид А протеин. За избора на тема бих искала специално да поздравя научните ръководители на докторанта.

Дисертационният труд на д-р Илиян Тодоров включва 110 стандартни страници. Структуриран е според приетите изисквания за научен труд и Правилника на МУ Варна. Дисертационният труд съдържа: литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи и библиография. Авторът е отбелязъл приносите и публикациите, свързани с дисертационния труд, който е илюстриран с 21 фигури и 32 таблици.

По отношение на структурата мога да кажа, че е постигнат оптимален баланс в обемното представяне на отделните компоненти на дисертационния труд.

Литературният обзор (30 страници) включва два основни раздела: (1) Острофазов отговор и (2) Серумен амилоид А протеин (SAA) с представяне на съвременни данни за неговата структурата, експресията и функционалната характеристика, заболяванията при които SAA има водеща патогенетична роля и **нещо което специално бих искала да отбележа още на този етап – обобщени данни за клиничната стойност на SAA.** Литературният обзор представя съвременните научни постижения по разглежданите проблеми, като отбелязва не еднозначността и непълнотата в редица направления. Написан е интелигентно и с вещина, на базата на използваните 207 литературни източници.

Цел и задачи. Целта и конкретните задачи са ясно и точно дефинирани. Целта отговаря на темата, а задачите са изцяло подчинени на основната цел.

Материали и методи. Дисертационният труд е върху 102 пациенти на възраст 1г-60г, с вирусни инфекциозни заболявания, лекувани в Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св Марина“ Варна, в периода октомври

2017 - декември 2018г. Контролната група включва 30 клинично здрави лица, съответстващи по възраст и пол на пациентите.

Много коректно са подбрани включващи/изключващи критерии, с оглед изключване влиянието на странични фактори върху отклоненията на проучваните показатели и максимална достоверност на резултатите.

Използвани са методите на анкетно проучване, клинико-лабораторни, вирусологични и серологични методи. Основно място е отделено на определянето на серумния амилоид А протеин и CRP с имунотурбидиметрична методика на автоматичен биохимичен анализатор. Останалите лабораторни показатели, включени в проучването (WBC, CUE, общ белтък и протеини) също са изследвани в серума на пациентите с автоматизирана технология и минимални количества кръв.

Подборът на методите е направен с вещина и дава възможност да се решат поставените задачи. Адмиравам тестването в динамика, в хода на заболяването, което дава възможност за прогностична оценка.

Използван е набор от модерни статистически методи (дескриптивна статистика, вариационен, корелационен и графичен анализ), което гарантира надеждност на анализите.

Резултати и обсъждане

Резултатите са обособени в четири раздела:

(1) Разпределение на пациентите по нозологични единици и тежест на протичане на заболяването (*средно тежко и тежко - с усложнения/коинфекции*).

(2) Определяне на SAA в контролната група, което дава възможност за установяване на референтни граници на показателя, за целите на проучването.

(3) Определяне на SAA при пациенти с различно тежко протичане на вирусни инфекциозни заболявания.

3.1. Според данните на докторанта нивото на SAA сигнификантно нараства в острия период на заболяването дори при пациенти със средно тежък клиничен ход (група А), но показва тенденция към нормализиране в ранната реконвалесценция.

3.2. При пациенти с тежко протичане (група Б) се наблюдава сходна динамика в нивото на SAA, но той е повишен в по-голяма част от болните (над 90%).

4. Дисертационният труд включва няколко сравнителни анализа (между SAA и другите лабораторни показатели за остро възпаление; сравнителен

анализ между регистрираните серумни концентрации при пациенти с тежко протичащи вирусни инфекциозни заболявания с различна етиологична характеристика), които заслужават висока оценка и показват стремежа на автора към максимална коректност.

Проучването установява, че Серумният амилоид А протеин нараства сигнификатно в хода на едни от най-често срещаните остри вирусни инфекциозни заболявания (варицела, инфекциозна мононуклеоза, грип, асептични менингити и менингоенцефалити). Нещо повече, динамиката в стойностите на SAA корелира с тежестта на заболяването и възникналите усложнения, а бързото нормализиране в концентрациите му е предиктор за липса на трайни увреждания и благоприятна прогноза за изхода от болестта. Подкрепям тезата на докторанта, че SAA би могъл да се използва и за мониториране на терапевтичния ефект.

Изводите изцяло произтичат от резултатите на дисертационния труд и отговарят на поставените цел и задачи.

Книгописът включва 207 заглавия, от които 18 на кирилица и 189 на латиница и 53 (26%) са от последните 10 години.

Съгласна съм с **Приносите** в двата им раздела: оригинални за Р България и тези с потвърдителен характер.

Дисертационният труд предлага данни, мотивиращи целесъобразността от включване на SAA като част от лабораторния минимум при болни с остри инфекциозни заболявания и потвърждава тезата, че SAA е по-високо информативен показател, в сравнение с CRP, СУЕ и левкоцити, отчитащ тежестта на инфекциозния процес, ефект от приложеното лечение и изхода от болестта.

Публикации свързани с дисертационния труд - 3 статии, двете в международни списания, едно в българско списание, и 5 съобщения изнесени на научни форуми, две от които в чужбина. Във всички представени публикации д-р И. Тодоров е първи автор.

Авторефератът е написан на 54 страници. Структуриран е правилно и отразява същността на дисертационния труд. Онагледен е с 28 таблици и

13 фигури с високото техническо качество. Изследванията са изработени в Централна Клинична Лаборатория, при УМБАЛ „Св Марина“ Варна, със съдействие и под контрола на един от научните ръководители на докторанта, доц Яна Бочева, дм. Интерпретацията на данните несъмнено е дело на автора и заслужава адмирации заради задълбочеността и стремежа към максимална точност.

Критични бележки.

1. Смятам, че работата би спечелила, ако глава Обсъждане не е обединена с глава Резултати, тъй като се касае за задълбочен дисертационен труд, а не за статия.

3. Книгописът има пропуски и неточности.

Критичните бележки ни най-малко не намаляват стойността на дисертационния труд. Надявам се да помогнат на д-р И Тодоров, да постигне още по-добри резултати в бъдещата му научна работа.

Заклучение

Дисертационният труд е добре обмислен, внимателно конструиран и чудесно изпълнен научна разработка. Той съответства на изискванията на ЗРАСРБ и специфичните изисквания на Правилника на МУ-Варна, плод е на усърдна работа, много усилия от страна на докторанта и научните ръководители. Той е лично дело на д-р И Тодоров. Категорично липсват данни за плагиатств

Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава:

(1) задълбочени теоретични познания по: проблемите на острофазовият отговор при остри вирусни инфекциозни заболявания, както и участието, диагностичната и прогностичната стойност на SAA, CRP в хода на тези заболявания;

(2) способност за самостоятелни научни разработки.

Давам **положителна оценка** на дисертационния труд, оценявам като положителна и цялостната научно-учебна и лечебно - диагностична дейност на д-р Илиян Тодоров Тодоров и

ПРЕДЛАГАМ НА ПОЧИТАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ ДА МУ ПРИСЪДИ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

Професор, д-р Марияна Стойчева, дмн

Ръководител Катедра по инфекциозни болести, паразитология и
тропическа медицина, МФ, МУ Пловдив

22.03.2020

Пловдив

